

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETTO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 14, 1953

STEVILKA (NUMBER) 138

Novi grobovi

ANGELA MARINCIĆ

Včeraj zjutraj je preminila po dolgi bolezni v St. Alexis bolnišnici Angela Marinčič, rojena Gordec, stara 67 let. Stanovala je na 3516 E. 75 St. Doma je bila iz vasi Lese, fara Krka, od koder je prišla v Ameriko pred 48 leti. Bila je članica podružnice št. 15 SZZ, društva sv. Renskega telesa in društva sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ.

Tukaj zapušča soproga Frančka, hčere Mrs. Angela Handler, Mrs. Vera Znidarič, Mrs. Pauline Znidarič, Mrs. Mildred Novak in Caroline, sinove Frank ml., Louis in Henry, sestro Mrs. Alojzija Zupančič in več vnukov. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolja v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri ter nato na pokopališče Calvary.

JULIA TAKACS

V Cuy-La sanatoriju je včeraj zjutraj umrla po dalji bolezni Julia Takacs, rojena Furman. Stara je bila 61 let in je stanovala na 16914 Groveood Ave.

Tukaj zapušča soproga Joseph, dva sinova in hčer: William, Mrs. Pearl Rinaldi in Steve, brata Joseph in tri vnukov. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 10. uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17010 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Janeza na Buckeye Rd. in nato na pokopališče Calvary.

Povratek iz domovine

Mr. Anton Nagode se je prošli četrtek vrnil iz obiska svojega rojstnega kraja in svoje nad 100 let stare matere. Spotoma domov v Girard, Ohio, se je zglasil pri prijatelju Mr. John Jančar v Conemaughu, Pa., s katerim sta bila na obisku Slovenije pred dvemi leti. Pozdravljava vse prijatelje in znance v Clevelandu.

PREVEČ LJUDI IN PREMALO SREDSTEV?

WASHINGTON, 13. julija — Urad, ki se bavi s vprašanjem gibanja prebivalstva tako v Zedinjenih državah, kakor tudi po svetu, je prišel do sledenih zaključkov:

V Zedinjenih državah se rodi vsako uro 300 ljudi. Ameriško prebivalstvo se je v prvi polovici tega stoletja podvojilo. Če gre ta pot naprej, bo v Zedinjenih državah leta 1975 190,000,000 ljudi, leta 2000 pa 200,000,000.

Svetovno prebivalstvo se bo v letu 2000 tudi podvojilo in bo zemeljska obla imela pet milijard ljudi. Zakaj? Na svetu se rodi 70,000 ljudi vsako uro. Odkod standard življenja, hrana in streha za vso to množico ljudstva? Ali bo znanost, predvsem pa uporaba atomskih energij v svrhu civilne proizvodnje, odpravila ta problem? Komisija, podpora z isledki posebne preiskave, ki se peča samo z atomsko energijo pravi, da ne!

V Zedinjenih državah sami zginevajo naravnvi zakladi in to skoraj vidno. Človeštvo pa na drugi strani zahteva vedno višji standard življenja. Odkod

V zakonodaji se pokaže, kako reakcionarni so republikanci

WASHINGTON, 13. julija — Ta teden bo senat glasoval o znižanju proračuna in tistih postavki, ki so namenjene splošnemu nadzorstvu nad ameriškimi podjetji v uradu za delo. Spodnja zbornica je že ukinila gotove kredite; sedaj je na vrsti senat, ki bo kakor se pričakuje, kredite enako črtal.

Urad za delo ima tudi oddelek, ki naj nadzoruje vprašanje mezd in delavnega časa v ameriških podjetjih. Urad je namerjen dobrobitu delavnega človeka, da se nameč socialna zakonodaja, ki je danes v Ameriki še veljavni, tudi izvaja. Določeno je, da znaša najnižja mezda 75 centov, da je delavni teden 40-urni in da se more plačati delo preko teh ur kot nadurno delo. Obstaja zakon, ki prepoveduje, da se najemajo otroci kot delavci v podjetjih.

Da ta urad lahko vrši svojo nalogo, mora imeti na razpolago zadostne moći. Do sedaj je imel na razpolago kredit v znesku \$7,339,000, ta kredit pa je spodnja zbornica že skrivila na \$6,000,000. Kaj pomeni ta korak v praksi? Nič več in nič manj kot to, da urad ne more in ne bo mogel zaposliti moči, ki bi nadzorovala, da se ameriška socialna zakonodaja v resnici tudi izpoljuje. Ali je to vprašanje važno?

Dejstva govorijo

Urad je imel že do sedaj na razpolago skromna sredstva in skromno uradniško osobjo. Treba bi bilo nadzorovati 715,000 ameriških podjetij, nadzorovanih pa je bilo le 42,000!

Toda tudi od teh 42,000 podjetij, ki bi moralna plačevati mezde po zakonu, urediti postopoma uničevajo socialno zakonodajo ali pa hočejo njen izvedbo obrezuspešiti.

Kje je delo najvarnejše?

Urad za delo je izdal statistiko o nesrečah, ki se pripetijo pri delu. Gre za prve mesece leta 1953. Najbolj varno delo je v tovarnah, ki producira letala. Najbolj nevarno delo in s tem v zvezi največ nesreč je v industriji lesa, na žagah, kjer se je do sedaj procentualno vzeto prispetilo največ nesreč.

V akciji za enotni nastop ameriškega delavstva, da posamezna unija ne napada druge, so nastopili zapletljivi, težko. Nekateri unije so se izločile iz centralne C.I.O. in prestopile k centrali A.F.L. Predsednik unije C.I.O. Reuther, ki se je vrnil iz Stockholm v Ameriko, je nad tem dejstvom precej razburjen.

To so vprašanja, na katerih imenovana komisija še ni dala nobenega odgovora. Če pa je vprašanje važno za Zedinjenje države, je toliko važnejša za Azijo, kjer vsi mogoci javni delavci skoraj soglasno odobravajo morebitni sklep, da se rojstva kontrolirajo. Zopet isto vprašanje, kako to kontrolo izvajati v praksi. Sicer pa je leto 2000 še daleč ...

Poroka

Prošli mesec sta se poročila Miss Jeanette Pistotnik in Mr. Stanley Hurd. Nevesta, ki je hči Mr. in Mrs. John Pistotnik, iz 350 W. Grace St., Bedford, Ohio, je bolničarka, ženin je pa sin dr. in Mrs. Gerald Hurd, 14412 Drexmore Rd., Shaker Heights, Ohio. Bilo srečno!

ALI BOMO UGNALI POLIO?

Leta 1952 je bilo v Zedinjenih državah 58,000 slučajev polja. Za letošnje leto se pričakuje, da bo število, ki je bilo rekordno, padlo. Zakaj?

Zdravniška znanost je prišla do novih sredstev v pobiranju polja. Ena od teh sredstev je, tudi preprečilno, da se mladina in otroci na splošno cepijo zoper poljo. Cepljenje se vrši v masah. Na deset tisoč otrok in mladine je cepljenih v raznih krajih, kakor pač pridejo na vrsto. V teh krajih se zdravnik pritožuje, da se jim na rokah delajo žulji in da čutijo celo krče v mišicah.

Kdo naj ima besedo na Koreji?

WASHINGTON, 13. julija — Če pride do premirja na Koreji, kateremu naj sledi nato politična mirovna konferenca, nastane vprašanje, kdo je legitimiran nastopiti na tej mirovni konferenci. V prestolnici so mišljena, da imajo pravico govoriti na konferenci glede Koreje samo tiste države, ki so se z orožjem udeleževali bojev na Koreji. Te države so:

Zedinjene države, Anglija, Avstralija, Belgija, Kanada, Columbia, Abesinijska, Francija, Grčija, Luksemburg, Nizozemska, Nova Zelandija, Filipini, Siam, Turčija in Južna Afrika. Besedene ne bi imela Indija, ker je imela na Koreji samo bolniški oddelki.

Verjetno bodo sporazume pri zadete države morale predložiti Združenim narodom v končno odobritev.

Zakaj je požigal?

WILLOWS, Cal., 13. julija — 26-letni Stanford Patton je bil prijet, ker je povzročil gozdne požare. Patton je premišljeno zanetil požare, v katerih je prišlo ob življenje 15 ljudi.

Ko ga je policija zaprla, je dejanje priznal, a trdil je, da je dejanje izvršil, ker ima nosno ženo in tri otroke, da pa nima sredstev za preživljjanje. Pri gorenju ognja da bi dobil službo in s tem zaslužek.

Policijo povzročilo pravi, da Patton nima za seboj nikake kriminalne preteklosti.

Prispevki

V našem uradu je izročila Mrs. Josephine Gerlica iz Perry, Ohio, vsoto \$5, ki sta jo darovala Mr. in Mrs. Vincent Plikl iz Ridpath Ave. za gluhotnemu otroku v Sloveniji, ter \$3, ki jih je darovala družina Mr. Andy Cajhen, za sklad za pobiranje "polio", in sicer v spomin pokojnega Frank Gerlica.

Poleg omenjenih smo prejeli v našem uradu za gluhotnemu otroku v Sloveniji, \$10 od Mrs. J. Birtich iz 17005 Waterloo Rd. in \$10 od Mrs. Frances Plevnik. Vsem darovalcem se v imenu potrebnih, ki se jim bo s prispevki pomagal, najlepše zahvaljujemo!

40-letnica poroke

Včeraj sta Mr. in Mrs. Louis Eckart iz 21931 Westport Ave. Kongres je končno odobril vso to pet milijard 157 milijonov dolarjev ameriške pomoči tujini. Eno milijardo dolarjev predsednik Eisenhower lahko zadrgi, dokler Zapadna Evropa ne počne v praksi, da je postavila na noge skupno armado. Zdravja in sreče, da bi dočakala zlati jubilej!

SAMO TRUPLA NAJDENA

HONOLULU, 13. julija — Upanje, da bo kdo od potnikov ponosrečenega letala na Pacifiku, kakih 300 milij vzhodno od Honolulu, ostal pri življenju, je splaval po vodi. Na letalu, ki je strmoglavo zadnjino soboto zvez, je bilo 58 potnikov. Dosedaj so našli v morju 11 trupel. Nekatera so bila tudi ožgana, iz česar se sklepa, da je letalo pri nesreči eksplodiralo in zgorelo.

KOLIKO POMOČI TUJINI

WASHINGTON, 13. julija — Včeraj sta se poročila Miss Jeanette Pistotnik in Mr. Stanley Hurd. Nevesta, ki je hči Mr. in Mrs. John Pistotnik, iz 350 W. Grace St., Bedford, Ohio, je bolničarka, ženin je pa sin dr. in Mrs. Gerald Hurd, 14412 Drexmore Rd., Shaker Heights, Ohio. Bilo srečno!

Posvetovanja glede padca Berie;

ZOPET Vprašanje pomoči tujini

ZAPLETEN POLOŽAJ V DRŽAVAH: JUŽNO VZHODNE AZIJE

WASHINGTON, 13. julija — Novo imenovani povelenik N.A.T.O. general Alfred Gruenthal je prispel v prestolico. Njegov prihod je v zvezi tudi z nedavno sovjetsko čistko, predvsem pa s padcem Lavrentija Berie. General Gruenthal je mnenja, da lahko nastopijo spričo nove sovjetske notranje politike težave za Zapad; na vsak način pa se ni predati nikakemu optimizmu spričo odslovitve Berie. Skupno z generalom Ridgwayem bo general Gruenthal nastopil pred kongresom in se napoveduje, da bo nastopil zoper znižanje ameriške pomoči tujini.

Vprašanje ameriške pomoči tujini je poleg korejskega vprašanja ta teden za ameriški konгрес najbolj važno. Danes je spodnja zbornica razpravljala o teh kreditih in se pričakuje, da bo postopek hiter, nakar naj glasuje o kreditih tujini še senat. Govori se o skupnem kreditu \$100,000,000, katera vstopa naj bi značila nek kompromis med spodnjo zbornico in senatom.

Ali naj podpiramo Francijo?

Gospodarski odbor senata ima na razpolago poročilo, ki je za Francijo nadvse neugodno. Poročilo pravi, da ameriško posojilo, skratka ameriški dolar služi Francozom v to, da se sami oprostijo plačevanja davkov. Francozi se ne bodo nikdar postavili v svojem državam gospodarstvu na lastne noge, dokler bo prihajala pomoč iz Amerike. Francozom naj se pove, da je njihova dolžnost, da urejijo svoj državni proračun z lastnimi sredstvi, ameriški dolar pa naj pride v poštev le tam, kjer gre v resnici za skupno stvarsko obrezuspešiti.

Zestanki Dulles-Bidault

Danes se je državni tajnik Dulles ponovno sestal z francoškim zunanjim ministrom Bidaultom. Šlo je za ameriško pomoč Indokini. Pri tem se je načelo vprašanje kaj bo storila komunistična Kitajska, če se sklene na Koreji premirje in bo do njene čete, ki se senjona milijon vojakov, sproščene. Francoz Bidault je skušal pričakati položaj v Indokini v slabu luči, to pa radi tega, ker uporško gibanje že sedaj izdatno podpirajo Kitajci iz kitajske celine. Skratka — vprašanje ameriške pomoči za borbo v Indokini.

Istočasno se je razpravljalo o položaju, ki je nastal po poročilih iz Burme v tej državi, kamor da so vdri komunistični Kitajci.

Zamotan položaj ob Suezu

Ravno za zestanki treh predstavnikov zunanjega politike Amerike, Velike Britanije in Francije, je prišlo nevšečno poročilo iz Egipta, ki ne kaže, da bi bil egiptosko-angleški spor glede obrambe Sueza v doglednem času končan na mireni način. Egiptovska vlada, ki se je sestala danes na izredni seji, je ponovila svoje stališče, da se morajo angleške čete umakniti iz ozemlja ob Sueškem kanalu. V Egiptu vlada razburjenost. Neki britanski vojaki je bil napaden v mestu Ismailija in je na poškodbah umrl. Britanci tudi poročajo, da

ALI JE BERIA ŽIV?

BONN, Nemčija, 13. julija — Kanceler zapadno nemške vlade Konrad Adenauer je izrazil svoje prepričanje, da je sovjetska tajna policija že izvršila smrtno odsodbo nad Berio, bivšim vsemogočim šefom tajne policije, namestnikom sovjetske vlade in sovjetskim notranjim ministrom.

Odmeli koraka Sovjetske zvezde glede Beria, ki je moral pasti, so odmevi sovjetske propagande doma in v komunističnem svetu. Komunistične stranke so sprejeli resolucijo, v kateri se naravnijo obsoja Beria. Nazivljajo ga za izdajalca, pustolovca, agenta mednarodnega imperializma in podobno. Važno je zadržanje komunistične Kitajske v borbi za oblast v Moskvi. Glavno glasilo komunistične stranke v Pekingu označuje padec Berie kot ogromen uspeh ruske komunistične stranke in delavnega ljudstva s svojim satelitskim blokom vred v resnični notranji krizi.

Beria likvidiran?

WASHINGTON, 13. julija — Posamezni senatorji so danes v svojih izjavah trdili, da je Lavrentij Beria že usmrčen.

Državni tajnik je s konferenco treh zunanjih ministrov postal izjavil glede slučaja Beria. Dulles je za to, da se izkoristi nastali položaj od strani demokratskega sveta. Politični krogovi v prestolnici so na splošno prepričani, da je Sovjetska zveza s svojim satelitskim blokom vred v resnični notranji krizi.

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 138

je bil ugrabljen neki britanski pilot, za dejanje pa London dela odgovorno egiptsko vlado. Egiptov

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3. OHIOHEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznalaču in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto) \$10.00

For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00

For Three Months—(Za tri meseca) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto) \$12.00

For Six Months—(Za šest mesecov) 7.00

For Three Months—(Za tri meseca) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SLUČAJ ROSENBERGOVIH

(2)

Ko je pravosodni odbor zveznega kongresa soglasno zavrgel resolucijo nekega kongresnika iz države Georgije, da se vrhovnega zveznega sodnika Williama Dougla formalno obtoži, ker je dovolil, da se smrtna odsoda Juliu Rosenbergu in njegove žene Ethel odloži, a je bil ta odlok že naslednji dan na izredno sklicanem zasedanju celotnega vrhovnega sodišča s potrebnim večino preglasovan, nakar se je sodba izvršila, je bila s tem zapisana zadnja beseda v zaključnem poglavju slučaja, ki je čustveno razgibal ne le Ameriko, temveč tudi dežele in narode, ki so svojo civilizacijo in kulturo črpali iz nam vsem skupnih virov. Poizkus, da bi se sodnik Douglas posadil na zatožno klop je bil seveda že vnaprej obsojen na izjavovitev. Noben razumen človek, še manj pa pravnik—in v ameriškem kongresu je advokatstvo bolj zastopano kot kateri koli drug polic—ni niti za trenutek obtožbe jemal za resno. Take obtožbe, o katerih odloča dvetretjinska večina zveznega senata, ako so poprej izglasovane od pristojnega odbora, niso nobena malenkost. Zvezna ustava sama izrecno določa, da je taka procedura proti kakemu civilnemu uradniku Zedinjenih držav od predsednika navzdol možna le tedaj, ako obstoje dokazi, da je tak civilni uradnik zakrivil čin izdajstva, dalje, če bi bodisi ponujal ali prejel podkupnino v zvezi z izvrševanjem svoje službene dolžnosti, ali če bi bil kriv kakega drugega velikega zločina ali prestopka. Odlok, ki ga je izdal sodnik Douglas v slučaju Rosenberg, je bil strogo v okviru zakona. Tudi sicer je sodnik Douglas nesporno odličen jurist, o čemur ne dvojni noben ameriški pravnik. On in sodnik Hugo Black predstavlja v novejšem času tako zvano liberalno manjšino pri zveznem vrhovnem sodišču. Tudi v slučaju Rosenberg sta Douglas in Black do kraja zavzemala identično stališče, namreč, da bi priziv obsojenih atomskih vohunov moral biti v razpravi pred celotnim sodiščem na meritornični podlagi, predno bi se odsoda izvršila. Sodnik Frankfurter je tudi izrazil svoje pomisleke, a je vendar glasoval z večino, ki je posredno potrdila sodbo razpravnega sodišča in izrazila svoje soglašanje s prvo prizivno inšanco, kjer je bil slučaj, predno je obramba brezuspešno poizkusila dobiti vstop v vrhovno sodišče na meritornični osnovi.

Mar sta bila Rosenbergova po krivem obsojena, z drugimi besedami, ali je ž njima umrlo dvoje nedolžnih ljudi? Odgovor na to vprašanje ne le s strogo pravnega, temveč tudi s stališča zdravega razuma mora biti kategoričen "ne." Vsa kontroverza, ki se je vodila v javnem tisku in drugod, se je sukala izključno okrog kazni, katera je bila izrečena, namreč odsode na smrt v električnem stolu, le mimogrede, oziroma le s strani ameriških komunistov se je trdilo, da obtoženima Rosenbergovima ni bila dokazana krivda atomskega vohunstva za Sovjetsko zvezo. Poudariti je, da Rosenberg in njegova žena nista bila na zatožni klopi radi svojega komunističnega prepričanja, temveč radi dejans, ki jih zakon označuje za kaznjiva. Obtožena dvojica je razpolagala s prvovrstno obrambo, ki je bila dobro financirana, in ta obramba je storila vse, kar je v okviru našega pravnega aparata sploh mogoče, da bi se pravorek krivde, katero je podala porota na podlagi dokazilnega materijala, ovrgel. Klub temu pa se ne da zanikati, da z moralnega vidika bi bilo morda bolje, ako bi Rosenbergova ne bila umrla, temveč bi bila kazzen spremenjena v zapor za 30 let. To pa ni bila stvar sodnije, temveč je spadalo v kompetenco predsednika Eisenhowerja, ki kot vrhovni izvršni uradnik republike posega pomilostilno oblast. Ironija pri tem je, da so ravno ameriški komunisti s svojo izzivno taktiko skoraj zjamčili, da se to ni zgodilo, in lahko bi rekli, da je bilo to ravno tisto, kar niso marali, da bi se zgodilo, ker njim je bilo več za to, da imajo dvoje "mučenikov," kakor pa da bi razkrinkana vohuna sedela v ječi, kjer stvari komunizma v Ameriki ne bi mogla biti v nikakovo pomoč. Angleška justica je smatrala 14 let ječe za atomskega vohuna Fuchs, ki je brez oklevanja priznal svoj zločin, za zastonno zadoščenje. Mar bi ne bilo zadoščeno ameriški justici, če bi bila Rosenbergova poslana v dolgoleten zapor, zlasti ko ni šlo le za moškega, temveč tudi za žensko, ozi-

Ob Tihem oceanu

Piše: FRANK KERZE

N A S E S T A N J E

Od časa do časa najdem v naših listih kak boljši dopis, ki se res peča z nami. To se pravi, razprave so, katere iščejo naše rešitve. Resnica je, da nas je vedno manj v Ameriki. To se pozna na vseh poljih, najbolj pa pri listih in podpornih organizacijah. Če naročnik odmena, se navadno ne najde namestnika. Če član umre, je klub vsem nigradam za nove člane dokaj težavno najti mladega namestnika.

Jaz vem, da je življenje večno rojstvo in večno umiranje, a vendar me nekaj ustavi, kadar začnem misliti na svoj narod tutka. Včasih se zgodi nekaj kakor čudež, pa se stvari zaobrnijo. A faki čudeži so dokaj redki. Težko se je izpoprijazniti z misljijo, da gremo proti koncu—počasi sicer, a zelo redno.

Človek bi mislil, da smo mi dokaj zagrešili s tem, da nismo znali vzgojiti ali pridobiti naše tukaj rojene mladine. Kdor še danes misli kaj takega, naj malo počaka v pomislki, v kakšnih razmerah smo morali živeti tukaj. Skoro sram je priznati, da so delali naši za plačo sedmih centov na uro, kakov je povedal prijatelj Lunka našemu dokaj delovnemu Janku N. Rogiju. Kaj si mogel s tako plačo? Pomagati si—kako pa? Iti v trgovino, največ v grocerijo, pa delati od pete zjutraj pa do polnoči. Težko mi je povedati, da sem služil od začetka po osem dolarjev na teden za deseturno delo, šest dni v tednu.

Iz jaz sem bil med tistimi "srečnimi," ki sem takoj začel z osmimi na teden, medtem ko so drugi imeli le po sedem. To je toliko, kakov zaslubi danes mehanik boljših strokov na uro. Prosim vas, berite in recite, po sedem na uro—danes—po sedem na teden nekdanj.

Vtakih okolščinah ni bilo časa niti volje, da bi se človek zavedal svoje dolžnosti naprav svojemu narodu. Pri naših ljudeh sta bila navadno uprežena oba; mož in žena, če se je le dalo najti kako mesto. Otroci so se vzgajali sami, kakov so vedeli in znali. Da postali to, kar so, to je: Američani, je vzrok ta, ker so živeli in rastli v Ameriki. Kdor so se toliko potrudili, da so učili svoje otroke naš jezik, niti tem rečeno, da so vzgojili Slovence. Ti otroci so po svojem duhu pravtako Američani, kakov oni, ki si niso zapomnili niti besede jezika svojih staršev.

Ce kdo išče rešitve uganjke, zakaj se ljudje tako hitro poameričanijo v ti deželi, je največkrat vzrok ta, kakov pri našem narodu.

Res je eno dejstvo, da je potujevanje včasih bolj počasno. To se zgodi zlasti pri narodih, ki so posebno zaostali, kakov vsi mogoci latinci (Lahi, Španci in drugi). Ti obdrže dostikrat vsaj v načrtu. Pomisli na moramo, da jih je desti več, kakov nas in imajo poleg tega jezik, kateri je desti ložji od našega. Naš jezik je dokaj težak in še v primeri s takim jezikom, kakov je angleški, desti neroden.

Toda latince zadene nazadnje tista usoda, kakov naše. Rastli in vzgajali so se v ameriških razmerah, ki so pravtako prešle v nje, kakov naš. Na kratko: razmere so postavile med nas veli-

roma ženo in mater? Kajti v pravnem smislu se je slej ko prej smatralo, da ako žena izvrši kaznjivo dejanje, je to storila pod vplivom svojega moža.

Ta okoliščina, kakov tudi številni drugi momenti so bili najbrž v mislih sodnikov Dougla in Blacka, ko sta zahtevala polno razpravo pred vrhovnim sodiščem kot pogoj za izvršitev smrte kazni. S tega vidika je tudi razumeti obče obžalovanje, da se ni našel drugačen izhod, ki ga je notiral javni tisk v Evropi, predvsem pa v Angliji in Franciji, ki sta po svoji miselnosti Ameriki najbolj sorodna naroda.

imet obzira, da bi ne delala konkurenco drugim listom, ki nimajo za sabo Jednot. Vse to bi se doseglo, če bi premenili na tedni in ga pošljali vsem članom in članicam. Mogoče bi bilo nekaj malega doplačila pa kaj je to, če ljudstvo dobri dober list. S tem bi se rešilo marsikaj. Toleko strani bi bilo za slovensko čtivo, toliko za angleško in toliko za oglase. S tem bi za vselej prenehalo tisto izpodjevanje, kajec Jednota zaklada dnevnik iz fondov, ki so last vsega člana. S tem bi pridobili mnogo za nas.

Sam sem pričakoval, da bodo meje naših držav vse bolj odprli, kakor so nameravali. Pa še isto malo, kar so djivali na načrt, ne bodo hoteli odobriti. Stari, kričični naseljenški zakon je še bolj podprt, kakor je bil do zdaj. Torej: z otroci ni nič, z novimi naseljeniki zopet nič. To je vse, kar nas je živih—kako dolgo, tega se ne ve.

Človek lahko dolgo išče, da najde na svetu takozablodo, kakov je bilo naše naseljevanje. Vsaka vas in naši stari domovini je imela svojo državo tukaj ali vsaj svoj gotov kraj. Kamor je šel eden ali koder se je izgubil, tje je potem drla vse vas. Tak majhen narod, kakov smo mi, pa se spreminja pri vsaki konvenciji in prišel bo čas, ko bo rekel večina: — tisto, kar imenujete vi "naše," je nam, Američanom tuje. Čemu bi se podpirali, ko smo vendar gomotno na boljšem, če vse skupaj vržemo čez prag.

Lahko bi se storilo tudi tako, da bi se združila Prosveta in Enakopravnost, mogoče tudi Glas Naroda, katerega ne dobivam zadnja leta. Torej no vem, kako je ž njim, ne, kako stoje v tudi ne, kdo ga lastuje. Je tudi tako: — Prosveta v sedanji obliki je glasilo ene korporacije, to se pravi, podporne Jednote. Kot tako ima en glavnih namen, podpirati sebi in svoje člane. Torej je v principu za eno gotovo moderno politiko.

Naravnost vzgledno je, kako so se naseljevali Judje. Ustavilo se jih je največ v New Yorku, koder odločajo vlado mestu in državi, niso sicer še prišli do Bele hiše, imajo pa po par članov vselej v najvišji sodniji, koder je vsega skupaj devet ljudi. Zavzemajo najvišja mesta v literaturi, godbi, umetnosti in sploh na vseh poljih. Kadarka se Amerika postavi, če: zdaj vam bomo pa pokazali, kaj zmorem, pa pride na vrsto kak Gershwin ali Einstein.

Smede se ne da popraviti napak, katere smo delali leta in leta. To se pravi, tako smo razkropili, po tem širokem svetu, da ni nobenega upanja, da bi mogli uspeti s kakim načrtom. Torej ni nič s tem, da bi se počasi naseljevali v skupnih krajih. Pa tudi če bi bilo to mogoče, ne verjamem, da bi nam kaj prida pomagalo. Zakaj za kulturno delo je treba imeti kulturni moči. In teh ni!

Meni postane dostikrat vroče, ko najdem zadeve ignorance v naših listih. Dolžnost uredništva je popraviti take reči, ki mečajo slabu luč na tiste, ki so list odgovorni. Niso to vselej male zadeve, pač pa kozli z betično in rogom, ki nekaj zaležejo.

Je pa pri naših listih še nekaj malega mogoče. Vzemimo Prosveto, ki jo izdaja SNPJ. Jaz sem enkrat svetov, naj bi se mesto dnevnika izdajal teknik v obsegu, kakov je danes, samo da bi bila oblika še enkrat manjša. To se pravi, da bi bile strani še enkrat zganjene. Mi vemo, da Prosveta ni nikdar izhajala s tem, kar je prišlo z naročino in oglasi. In tudi nikdar ne bo. Bo pa nekaj drugega. Jednoto dobiti pošte, med katero so bile vsled praznina tri Enakopravnosti. Pregledam jih na hitro in zapazim, da ima prijatelj in glavni urednik Grill močan članek, ki ma tisto misel, kakor moj. Ce bi ga bil čital prej, kakov sem spisal svojega, bi bil malo drugačen.

Torej Cleveland, hajd na delo.

Pripomba—Imam navado, da pišem svoje članke vsak ponedeljek dopoldne. Tako je bilo tudi s tem. Ko sem bil gotov, sem prejel pošte, med katero so bile vsled praznina tri Enakopravnosti. Pregledam jih na hitro in zapazim, da ima prijatelj in glavni urednik Grill močan članek, ki ma tisto misel, kakor moj. Ce bi ga bil čital prej, kakov sem spisal svojega, bi bil malo drugačen.

Zanimivo je, da sva oba pisala o eni in tisti stvari ob enem in tistem času. To pa nam kaže resnost naročnega položaja. Ne pustite, bratje, da bi še te besede mimo vas, kakov se je zgodilo še vselej v preteklosti. Zagajite se, dokler je čas. Še je reši-

Na Koreji—boji

SEOUL, 14. julija—Na osrednji fronti so začeli Kitajci z velikimi napadi. Računa se, da je v borbah kakih 70,000 Kitajcev. Štiri južno-korejske divizije so se morale umakniti nazaj za najmanj dve milji. Fronta je predvra na treh krajih. Zaveznični označujejo vojaški položaj na tem sektorju za resen, vendar za splošno fronto ne nevaren. Pogajanja za premirje so v malem zastoju. Danes, v tork, se obe delegacije zopet sestane. Pričakuje se, da bo prišel v Panmunjom tudi odpisane Rheeja, da se znova udeleže razgovorov.

Walter Roberson je že odpovedal iz Tokija v Washington, da da poročilo predsedniku Eisenhowerju in državnemu tajniku Dullesu.

Malenkov čisti

MOSKVA, 14. julija—Vjačeslav A. Malyshev, minister za transport in težko industrijo, je bil odstavljen iz svojega mesta. Nadomestil ga je Ivan Nosenko. Malyshev je v sovjetski vladi in politiki važna osebnost. Zaveznički veslači so se temu zelo čudili.

"Cisto naravno," je dejal Livingstone, "brada je dvajset let mlajša kot lasje."

ŠKRAT

Razlog

—Zakaj ste zapustili svoje prejšnjo službo?

—Zaradi bolezni. Šefu sem šel na živec.

O Chaplinu

V Ameriki je Chaplin zelo popularen tudi med otroci. Bilo je v osnovni šoli med prirodopisom. Učitelj: "Kakšna žival je to: Noge drži nazven in ne hodi tako kot druge, temveč dela čudne skoke?"

Livingstone, "brada je dvajset let mlajša kot lasje."

Še kot topniški častnik je NAPOLEON BONAPARTE (umrl 5. maja 1821) v večji družbi naletel na nadutega pruskega stotnika. Domišljavo je mož povzdrogal svoj glas, da bi nikomur v družbi ne uše njegove besede:

"Nemci se bojujemo vedno le za slavo, Francozi pa se borite za denar!"

"Popolnom pravilno!" je odvrnil Napoleon. "Vsakdo se bori za tisto, česar mu manjka."

Na gotovo

—Mogoče si bom kupil srečko. Kdaj je žrebanje?

—Konec meseca!

—To je prepozno. Denar potrebujem takoj!

—Moj mož napiše vsako leto po en roman.

—Moj pa vsako leto enega doživlja.

—Janez, spet greš v gost

AMERIŠKI OBISK NA ORIENTU

Čeprav na videz morda senzacionalno bliskovito potovanje ameriškega državnega tajnika Johna Fosterja Dullesa po dvajstih deželah od Egipta do Pakistan, je v bistvu samo odraz dejstva, da so vse te države klub velikanskim razdaljam, ki jih ločijo, med seboj povezane s podobnimi problemi, oziroma da danes morda bolj kot kdajkoli stoji prebujoči se muslimanski svet pred odločilno izbiro svoje bodoče poti, zaradi česar so potrebi hitri koraki ob kompleksnem pregledu vsega področja. Pri tem pa gre tako za zavarovanje svetovnega miru in varnosti pred sovjetskim spletom v tem delu sveta ter za politično osamosvajanje in gospodarsko dviganje teh zaostalih, šele iz kolonializma rastotih del, kot za to, katera velesila bo vtičnila temu razvoju svoj prevladujoči pečat.

Res je Dulles v zvezi s svojim potovanjem izjavil, da je njegova misija zgodlj informativnega značaja, a vendar je očitno, da se je nova ameriška vlada odločila posvetiti poleg Zahodne Evrope, Daljnega Vzhoda in Panamerike s posebno pozornostjo tudi zaključnemu kompleksu vprašanj, ki nastopajo v tem srednjevzhodnem prostoru. Od zadovoljive rešitve teh vprašanj je odvisna bodočnost zaželenega združenega poveljstva za Blížnji Vzhod, usmeritev azijsko-arabskega bloka v Združenih narodih, pereči problemi beguncov in dokončnega premirja med arabskim svetom in Izraelom, odnos med Indijo in Pakistanom in še kar, ne kot najmanj pomembno tudi petrolej in tržišča.

Današnji enfant terrible tega sveta je Egipt s svojo starodavno muslimansko prestolnico in s svojo lego na nevralgičnem živcu—Suezu, kjer se že dalj časa bije boj za evakuacijo Britancev in kjer bo leta 1969 potekel tudi 99-letni zakup Lessepsove družbe na prekopu. Poglede ameriških poslovnih krogov je pred kratkim pač dobro označil velegospodarstvenik Thomas Cabot, ki je po vrtnitvi iz Egipta postavljal zahtevo po čim večji ameriški pomoči za industrializacijo in financiranje Egipta z besedami:

"Petrol je pot do vojne. Blížnji Vzhod je ključ do petroloških zalog. Egipt je ključ za Blížnji Vzhod. Nam je potrebno prijateljstvo Egipta in zdaj, ko je tamkaj novi režim, ga lahko dosežemo."

Iz istih razlogov je tudi sam

Dulles imel svoje potovanje prav z obiskom generala Nagiba, vendar se pa pri tem ni prepričal o kakki posebni lahkoti pogajanja. Kljub kurtoazni izjavji, ki jo je dal ob prihodu v Kairo, češ, da je Nagib eden izmed najodličnejših voditeljev svobodnega sveta po vojni, ter modernem posrebre nem samokresu, ki ga je izročil generalu kot osebno darilo "prijatelja Dwightja Eisenhowera"—pri čemer pa je dvoumno pripomnil, da "to ni za streljanje, ampak le za obrambo"—in tudi skoraj tropski vročini, se je Dullesov kairski obisk zaključil proti pričakovanju hladno.

Dullesovo tolmačenje o tem, kako si zamišlja rešitev sueškega spora, namreč da se Egiptu sicer prizna polna suverenost nad prekomor ter izvede postopna umaknitev tujih čet, vendar tako, da se vse naprave obdržijo v nemotinem obravnavanju in pripravljenosti, da se jih v primeru bodočnosti nevarnosti svobodnemu svetu lahko avtomatično takoj posluži, očividno niso zadovoljili na Nagibovega revolucionarnega štaba in ameriški državni tajnik je nadaljeval svojo pot s precej zmanjšanimi izgledi, da tudi v drugih arabskih državah dosegne kake pomembnejše rezultate tembolj, ker je nasprotno na svoji naslednji postaji—v Tel Avivu že nedavno, za Arabce bolečim, Šaretovim izjavam o uspešnih pogajanjih glede ameriške pomoči Izraelu, tudi sam Dulles dodal ugotovitev, da je bil z ameriško-izraelskimi razgovori zadovoljen.

Tragična resnica je namreč ta, da sta patetični paroli izpraznitve Suezu in maščevanje nad Izraelom danes dejansko glavna magična ključa, ki lahko odpreta pot do zaupanja arabskega sveta, ne pa morda širok program gospodarske in kulturne pomoči, ki bi je bile te dežele v svoji zaostalosti nujno potrebne. Pri vsem tem je ob obojestransko slabem razumevanju za čim pametnejšo rešitev teh sporov, zlasti sueškega, ta igra toliko nevarnejša, ker v kalinem teh spopadov ribari samo svojet-imperializem. O tem, kako si osvobodilni arabski nacionalizem, ki je sicer v svojem poranju zaradi slabih kolonialnih izkušenj z Zahodom v preteklosti razumljiv, marsiksi podaja roko s sovjetskimi spletками, je bilo očitno videti tudi ob sedanjih študentovskih demonstracijah proti Dullesu, ki so jih v Tel Avivu organizirali kominformisti, v Berrutu pa muslimanske

nacionalistične organizacije, hujšajoče tako proti ameriškemu ministru kot proti židovskemu zionizmu. Pa tudi ostanki bivše osi Berlin-Rim-Madrid še niso povsem zavrgli misli, da nastopajo namesto anglosaškega svetu pred muslimani kot njihovi edino pravi zaščitniki. O tem govorijo tako nacistični instruktorji v Egiptu, nemški gospodarski obiski v Perziji, Pacciardijeva raznezena potovanja po Blížnjem Vzhodu, nedavno Franco-ve odlikovanje iraškemu kralju Fejsalu, aktivnost špansko-arabske trgovinske zbornice itd.

Gledje Sueza je nedavno že izgledalo, da bosta obe sporni stranki našli nek skupen jezik, pozneje pa so se vsi razgovorovi ponovno razbili, kajti Egipčani niso hoteli sprejeti britanskih predlogov o tem, da bi ostali v Suezu angleški tehnični strokovnjaki, ampak so spet porinili v spredje politično vprašanje do končnega datumata popolne izpraznitve, to je, ko bo zadnji tuji vojak zapustil egiptovska tla. To vprašanje, ki ima ob trezni prejšnji svojo delno utemeljitev tako z britanskega stališča, namreč da ni mogče v hipu zapustiti velikanskih naprav in zalog v vrednosti okrog 500 milijonov funтов šterlingov, tembolj ker gre v sedanjem trenutku za splošno utrjevanje svobodnega sveta proti sovjetski nevarnosti, kot po drugi strani seveda še veliko močnejšo pravico Egipta, da je na svoji zemlji svoj gospod in da v primeru potrebe sam organizira obrambo oziroma povabi v svoje utrdbi kateregakoli zaveznika, ki edobilo svoja potencirana razpona v obliki političnih ekstazah—ponovnem čeprav le bolj zunanjem preblešku razpadajočega britanskega imperija ob sedanjem kronanju ter približujoči se obletnici Nagibove revolucionarne, z muslimanskim fanatizmom križane oblasti, katerima bi obema popuščanje pomenilo slabost. Izraz tega napetega ozračja so bile tako Churchillove besede na račun Egipta v njegovem parlamentarnem govoru, kot ostri, juriši v kri napoveduji odgovori Nagiba, Nasera in drugih egipčanskih vodiljev ter prenapete ugotovitve egiptovskega tiska ob Dullesovem obisku, na samem terenu pa bodeče žice s streškimi jarki, ki so jih začeli kopati, blokirani britanski vojaki ob Suezu, ter stalni incidenti.

Ni pa zanikati, da je bilo v zvezi s tem, tudi treznih glasov; zlasti angleški laburisti in indijski glasovi so k temu precej prispevali. V Angliji sta Attlee in Bevan v svojih govorih poučili,

da Suez Britaniji brez sporazuma z egiptovskim narodom ne koristi ničesar, ampak samo slabi obrambo v tem delu sveta. "Oni, ki govorijo o razširitvi horizonta svobodnega sveta, pač ne morejo še nadelje zanikati nacionalno svobodo"—je ugotovil indijski list Tribune. "Star razlogi varnosti Commonwealtha so zastareli, kajti Commonwealth danes dejansko ni več edina enota, ki se lahko brani; lahko ga branimo samo kot sestavni del nekega širšega sistema," je izrazil svoje mnenje liberalni "Manchester Guardian."

Seveda pa se prav v tem tolmačenju, kaj naj bi bil ta širši sistem svobodne obrambe, obe stranki tako usodno ločita. Medtem ko zastopajo uradni britansko-ameriški krogci mnenje, da je ta sistem Atlantske zveze z Britanci kot njenimi vodilnimi zastopniki v tem predelu, se Egipčani zavzemajo za ustavitev samostojne obrambe oziroma arabske kolektivne varnosti in arabskega poveljstva na Bližnjem Vzhodu. Ta zamisel o arabski obrambni skupnosti je postala posebno živa po nedavnom zasedanju Arabske lige v Kairu, ki mu bodo sledila še gospodarska posvetovanja v Bejrutu in Damasku. O splošni početki živahnosti arabskega gibanja pričajo tudi medsebojni obiski voditeljev arabskih držav v zadnjih časih, kot Jemena, Jordana in Libanona, sestava nove libanonske Salanove vlade, itd., zlasti pa slovesen Nagibov poziv vsem muslimanom k združitvi ob sedanjem praznemu ramazanu.

Tej zamisli posebnega arabskega združevanja stoji nasproti prizadevanje Turčije, kot eno izmed najpomembnejših stebrov Atlantske zveze v Sredozemlju in na Bližnjem Vzhodu. Namesto da bi si lastila prvenstvo v muslimanskem svetu s podobnimi cilji kot Egipt, skuša Turčija nasprotno pritegniti čim več arabskega sveta k razvitejši zadnjevropski skupnosti oziroma balkanskemu obrambnemu sistemu. V tem oziru so značilne nedavne okrepitev turških stekov s Pakistanom, izmenjava obiskov vojaških delegacij z Egipтом in Koprulujevo potovanje v Irak, ki mu bodo sledili še obisk eMnderesa. Konsolidaciji atlantsko evropske obrambe sta bila končno namenjena tudi sedanja obiska francoškega zunanjega ministra Bidaulta in tajnika Atlantske zveze lorda Ismaya v Turčiji in sosedni Grčiji.

Dulles torej ni slučajno nanihal vrsto dežel na svojem potovanju programu, moral pa bo prav tako organično tudi začeti z reševanjem teh problemov. Za njim ostajajo ob Nilu nerešene sfinge in nerešeni problemi zaostalih arabskih dežel. Morda bo imel več uspeha pri graditvi mostu v tem delu sveta indijski predsednik Nehru, ki se bo na poti z londonskega kronanja, letos poleti oglašil tudi pri Nagibu.

DELO DOBIJO ŽENSKE

ZENSKA ALI DEKLE
dober delo za opravljati hišna dela in kuha pri prijazni družini. Ima lastno sobo in kopališčko. Dve odrasli osebi v družini. Ima četrtek in nedeljo prvo.

Poklicite MA 1-3433

NAPRODAJ

JE HIŠA S 6 SOBAMI ZA ENO DRUŽINO.
Za podrobnosti se zglašite ali poklicite
6421 VARIAN AVE.
HE 1-3260

GOSTILNA NAPRODAJ
Ena družina jo vodi že 49 let na istem mestu. Ima D 2 in D 3 licenci ter stanovanje zgoraj.

Za podrobnosti poklicite med 2. in 5. uro popoldne.
EN 1-9414

Društveni koledar

JULIJ

19. julija, nedelja—Piknik društva Cvetoci Noble št. 450 SNPJ na Zgoncovski farmi, Wiloughby, Ohio.
19. julija, nedelja—Piknik društva Utopici Nanos št. 604 SNPJ na farmi SNPJ.
25. julija, sobota—Večerni piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ.
26. julija, nedelja—Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.

AVGUST

2. avgusta, nedelja—Piknik društva Naprek št. 5 SNPJ na farmi SNPJ.
9. avgusta, nedelja—Piknik društva Nanos št. 264 SNPJ na vrtu Doma zgodnjih Slovencev, 6818 Denison.
16. avgusta, nedelja—Piknik Našprednih Slovencov št. 137 SNPJ na farmi SNPJ.
23. avgusta, nedelja—Vrtni koncert Združenih pevskih zborov na farmi SNPJ.
30. avgusta, nedelja—Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ.

SEPTEMBER

6. septembra, nedelja—Piknik Mladinskega zbora SDD na farmi SNPJ.
13. septembra, nedelja—Proslava Prog. Slovencov Amerike na farmi SNPJ.
20. septembra, nedelja—Klubov piknik na farmi SNPJ.
27. septembra, nedelja—Piknik in južna Ženskega odseka farme SNPJ.

OKTOKER

4. oktobra, nedelja—Vinska trgovina na farmi SNPJ.
17. oktobra, sobota—Kokošo večerje servira društvo Daniča št. 34 SDZ v SDD, Prince Ave.
31. oktobra, sobota—Maškeradna zabava na farmi SNPJ.

NOVEMBER

1. novembra, nedelja—Glasbena Matica poda opero "Cavalleria Rusticana" in "Pagliacci" v SND.

DECEMBER

6. decembra, nedelja—Koncert zborov Slovan v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.

OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

PRENAVLANJE KUHINJSKIH STOLOV
Prenovimo kuhinjske stole iz kroma, kakršnegakoli stila, z Duran plastiko vaše izbere izmed 10 splošno znanih barv.
95c za vsak sedež — \$1.95 za zgornji del

Da, te cene vključujejo material in delo.

Odprt dnevno od 8.30 zjutraj do 8. v.

TWO VETS REUPHOLSTERING CO.

5246 SUPERIOR AVE., EX 1-9633

TOOL ROOM LATHE OPERATORS MACHINE REPAIRMEN AND MACHINE REBUILDERS

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogo podpor za delavce. Ta dela so na razpolago v naši tovarni na E. 93 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zglašijo na uposljevalnem uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 EAST 152nd ST.

TAPCO

SEDAJ IZBIRA

izurjene moške

Z A

MILLWRIGHTS

TINNERS

PAINTERS

PIPE FITTERS

ELECTRICIANS

MACHINE REPAIRMEN

PRILIKA ZA NAPREDOVANJE. DOBRE DELOVNE RAZMERE. RAZNE PODPORE ZA DELAVCE.

Employment urad odprt od ponedeljka do petka od 8. zj. do 4.30 pop. v soboto in nedeljo od 8. zj. do 3.30 pop.

Prosimo, prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift.

THOMPSON

PRODUCTS, INC.

23555 EUCLID AVE.

MED GORAMI LUNE

V britiškem protektoratu Ugandi v Afriki je neraziskano gorovje, označeno na zemljevidu kot Ruwenzori, katero gorovje se v zapiskih zgodovine egiptovskih kraljev Ptolemejev imenuje "Gorovje lune" (Mountains of the Moon), kjer naj bi bila izgubljena "Rajska dolina." Na podlagi teh beležk, ki so že 2,400 let stare, je bilo napisanih mnogo legend o izgubljenem paradižu in mnogi raziskovalci so ga iskali brez uspeha.

Lani pa je neki letalec v službi protectorata Uganda dovolil, da z letala fotografira določeni del ozemlja, in je po pomoti fotografirala pravo drugo sekcijsko med "gorami lune." Ko so vladni ekspertri razvili tiste filme, so opazili na njih nekaj, kar bi moglo predstavljati pravljivo "rajsko dolino." To jih je tako zanimalo, da so iz Londona povabili ekspedicijo znanstvenikov, ki je našla in raziskala tisto dolino, ki zavzema kakšnih 50 kvadratnih milij. Tam so našli polno vsakovrstne divjačine kot slonov, bivolov, levov, antilop, simpanezov itd. Rastlinstvo je izredno bujno in bogato in oživljano ob obilicah pestrih ptic. Značilne cvetljive ali rastlinske vrste zrastejo tam do desetkrat večje kot drugod. Članom ekspedicije je se zdelo, kot da bi bili prišli v čudovite kraje kakšnega drugega planeta. Pokrajina bo proglašena za narodni park, da se ohraňuje

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog, dobi skrbni oče, stari oče in brat

1883

1953

FRANK GERLICA

Blagopokojnik je po kratki bolezni za vedno zatisnil svoje mile oči v Lake County Memorial bolnišnici dne 28. maja 1953.

Pogreb se je vršil dne 1. junija iz pogrebnega zavoda Behm v Madison, Ohio, v ondotno cerkev Immaculate Conception in po opravljenih cerkvenih pogrebni obredih ter darovani zadušnici, smo njegovo truplo položili k večnemu počitku na pokopališče St. Mary's v Painesville, Ohio.

Pokojnik je bil rojen 26. januarja 1883 leta v vasi Vareje, fara Rodik na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1910. Več let je s svojo družino vodil farmo v Perry, Ohio. Bil je ustanovni član društva št. 44 SDZ ter večletni član društva št. 126 SNPJ.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali krasne vence in cvetje hkrati pokojnika. To nam je bilo v tolažbo in dokaz, da ste pokojnika spoštovali in ljubili. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. in Mrs. Emil Zuzek, Mr. in Mrs. Alfred Pokorski, Mrs. Frances Lipold, Fidel bratje, Mr. in Mrs. Louie Florjančič in družina, Mr. in Mrs. John Poppel in hči, Ridgeway Garage, družina Mr. in Mrs. Heil, Mrs. Josephine Gustinčič in Josephine, Mrs. Mary Frank, Mr. in Mrs. Joe Zuzek, Mr. in Mrs. A. Gombach, Mrs. A. Chandek in Rose, Mr. in Mrs. Cliff Booth, Mr. in Mrs. Ralph Dipple, Mr. in Mrs. Tony Seitz, Mr. in Mrs. Walter Ranney in družina, društvo št. 126 SNPJ, društvo št. 44 SDZ, Mr. in Mrs. Joe Krauter, Mr. in Mrs. Anton Mah in družina, Mr. in Mrs. Joe Mlakar, Mr. Al Naylor in Maude Naylor, Miss Dorothy Baley, Mr. in Mrs. Stanley Zuzek, Mr. in Mrs. John Turk in družina, Mrs. Rose Frank, Mr. in Mrs. Nick Magavec, Mrs. Anna Gustinčič in hči, Mr. in Mrs. Jim Craine, Mr. in Mrs. John Perpar, Mr. in Mrs. Anton Babič, Mr. in Mrs. Blaž Godec, Mr. in Mrs. Anton Strojnik, Mr. George Sekulich, Mr. in Mrs. Anton Bartel, Mr. in Mrs. Jack Makvo st., Mr. Anton Fidel, družina Struna, Mr. Frank Leckovic, Mr. in Mrs. Frank Beach, Mr. in Mrs. George Brack, Mr. in Mrs. Harvey Trapp, Mr. in Mrs. Robert Hazel, Mr. in Mrs. Al Schneider, Mr. in Mrs. Howard Bowen, Mr. in Mrs. Frances Steadley, Mr. in Mrs. Andy Orosz, Mr. in Mrs. Max Cinco, Mr. in Mrs. Norman Droeze, Mr. in Mrs. Jack Göttel, Mr. in Mrs. G. W. Seith, Mr. in Mrs. John Corrigan, Mr. in Mrs. H. F. Hohlfelder, Mr. Guy E. Bartholomew, Mr. in Mrs. Glenn Eulert, Mr. in Mrs. Earl Brown, Mrs. Louise Moloney, Miss Minnie Wegner ter Mrs. Pamela Marzana.

Iskrena zahvala bodi izrečena vsem, ki so darovali za sv. maše, katere se bodo brale za mir in pokoj duše dragega pokojnika. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. in Mrs. Joseph Graves, Mrs. Josephine Gustinčič in hči, Mr. in Mrs. Louie Svigel, Mrs. Anna Svigel, Mrs. Jennie Novak, Mr. Jerry Strojnik, Mrs. Margaret Ulle, Olтарno društvo, Mr. in Mrs. Valentine Makvo, družina Preotek, Mr. in Mrs. Frank Juzna, Mr. in Mrs. Ed Turk, Mr. Jacob Makvo, Mr. Joseph Grgot, Mr. in Mrs. Oprusa, Miss Jean Turk, Mr. in Mrs. Joe Bortnek, Mr. in Mrs. F. E. Stononick, Mr. John Renko, Mr. in Mrs. Martin Frank, Mr. in Mrs. John Sustaršič, Mrs. Rose Frank, Mr. in Mrs. Jacob Gustinčič, Mr. in Mrs. Jack Malečkar, Mr. in Mrs. Stanley Tyler, Mr. in Mrs. Joe Urbanič, Mr. Frank Filečpič, Mrs. A. M. Chandek in hči Rose, Mr. in Mrs. John Frank, Mrs. Jennie Zupan, Mrs. Francis Krall, Mrs. Matilda Jalovec, Mr. in Mrs. Baucher, Mrs. Mary Frank, Mr. in Mrs. Frank Krzec, Mr. in Mrs. Bill Duke, Mr. in Mrs. Luka Lepold, Mr. in Mrs. Arthur Roll, Mr. in Mrs. Joe Menart, Mr. in Mrs. Frank Božič, Mr. in Mrs. William Turk, Mr. in Mrs. Joe Zuzek st., Mrs. Rose Hončik, Mr. in Mrs. Frank Mahne, Mr. in Mrs. Louis Grezly, Mr. in Mrs. John Zalar, Mr. in Mrs. Charles Vergas, Mr. in Mrs. Joe Makovec.

Lepa hvala tudi Mr. in Mrs. Vincent Piki, ki sta darovala za gluhenome otroke v Sloveniji, ter Mr. Andy Cajhen, ki je daroval za sklad za pobiranje poljiva, v spomin pokojnega.

Dalje lepa hvala vsem, ki so dali svoje automobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Hvala lepa vsem, ki so prišli pokojnega pokropiti, ko je ležal na mrtvskemu odru, kakor tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Enako najlepša hvala pogrebcom, članom društva SDZ, ki so nosili krsto. Hvala pogrebemu zavodu Behm za vso poslužbo in pomoč ter lepo urejen pogrebni spredov.

Našo zahvalo naj sprejme Rev. McMann iz Painesville, O., za podelitev sv. zakramentov za umirajoče; Rev. John Mullolland za opravljenje cerkvene pogrebne obrede in darovanje sv. maše v cerkvi Immaculate Conception v Madison, Ohio.

Bodi vsem, ki so nam stali ob strani, nas tolažili in bili v pomoč na en ali drugi način, ter nam izrazili svoje sočutje pismeno ali osebno, izrečena naša iskrena zahvala.

Ako smo slučajno izpustili ime katerega, ki nam je izkazal svojo dobroto v naši brdkiosti, prosimo oproščenja, in naj isto sprejme našo prisrico zahvalo.

Predagi soprog, oče in stari oče! Kruta smrt Te je iztrgala iz naše srede in odvedla s seboj tja, odkoder ni več vrnite. Žalostna so naša srca, saj smo Te vsi tako ljubili. Pogrešajo Te Tvoja ljubeča družina in prijatelji, katerim si bil zvest tovariš, a usoda je tako odločila. Truplo Tvoje zdaj mirno počiva v svobodni ameriški zemlji, mi se pa tolažimo, da enkrat se zopet snidemo na kraju večnega miru in blaženstva.

Gomila tiha Te že krije,
na nej cvetlice poženo;
družina, srčno Te ljubeča,
gojila bode jih skrbno.

Zalujoči ostali:

JOSEPHINE, sopoga
JOHN, sin ROSE, hči
LILLIE, sininja JOSEPH ZUZEK, zet
WALTER ml., ROBERT in GEORGE RANNEY ter ROSEMARY ZUZEK, vnuki
v staro domovino zapušča dva brata in dve sestri:
JOZEF, MILAN, MARIA HRVATIN in JOHANNA KOVIČIĆ

Perry, Ohio, dne 14. julija 1953.

JANEZ JALEN

Trop brez zvoncev

POVEST

(Nadaljevanje)

Peter je vedel, da orlovski parleti zjutraj drug za drugim vsak na eno stran grebena in isče plena. Na prvi polet se pelje nizko. Večkrat ga je mogoče dosegči s strehom. Se je že pripetilo, da je lovec oba ustrelil: samca in samico. Kasneje se orla čimdalje više vzdigujeta. Morebiti je pa tudi njemu namenjen lovski blagor. Navsezgodaj je bil že prispeval na vrh Kopice. Stisnil se je med skalovje in se pokril še z ruševimi vejam. Oprezal je na vse strani in čakal. Zmotili sta ga dekleti na Ovčariji.

Jerca in Špelca sta bili že davnno vsaka v svojem stanu, Peter je pa še vedno misil, kako bi orla, če bi se mu res posrečilo ustreliti ga, nesel čez Ovčarijo. Pri Tkalcavi bi se nič ne oglasil. Grmovi bi ga pa obesil na vrata. Pomudil bi se pri velikem deključu, jo dražil in se pogovarjal z njo. Jerci bi se pa za malo zdeleno in jezna bi bila, pokazala bi pa ne.

Sred razmišljanja je Peter pogledal prek doline proti Zlatni. V meli se je pasel tropič gams. Srednje velika koza s slabotnim kozličem je zaostala na jasi med ruševjem. Mladič je legend in se grel na soncu, mati se je pa oprezzo pasla in pogosto pogledovala pod nebo, kakor bi se od tam najbolj bala nevarnosti. Peter je začel oprezovati z daljnogledom.

Iz ruševja se je priplazila lisica. Lovec je koj spoznal, da zalezuje kozliča, pa ni mogel pravnič pomagati. Je bilo predaleč. Freden bi dospel v strelno daljavo, bi bilo že davno vsega konec. Ni mu preostalo drugega, kakor da je mirno čakal.

Koza je postala nemirna. Hkrati je že topotnila s prvo nogo. Peter udarca ni slišal, viadel pa. Kožlič je planil pokonci in že ni bilo ne njega ne matere nikjer več. Na jasi je ostala samo lisica. Kakor bi se ji zdelo za malo, da ni mogla do plena, se je visoko zravnala in gledala proti ruševju, kamor je bil zginil kozlič. Tedaj se je spet prihilnil. Lisica se je pričela braniti. Nastal je živ svitek. Petru se je zazdelo, da sliši šečkanje ostrih lisicijih zob, udarjanje mogočnih perutnic in grožeče pihanje razjarjene ujede.

Zgodilo se je, česar bi Peter nikoli ne bil pričakoval. Orel je moral popustiti. Dvignil se je za moža visoko. Na rahlo je premoknil krila in čakal. A brž ko je lisica skušala pobegniti, je že spet sedel na njej.

Še trikrat je lisica odbila orla in Peter je že dvomil, kdo se prej upeha. Ob petem napadu se je pa lisica vrgla na hrbot in se skušala braniti s kremlji. Ni vzdržala dolgo. Pod silnimi udarci orlovega kljuna je kmalu nepremično bležala.

Orel je sedel na ubitega nasprotnika. Krila je na pol razprostrl. S pobočja Zlatne se je deleč naokrog razlegel mogočni krik zmagovalca. Takrat je bivši četovodja Hribar Peter doumel, zakaj privzemajo mogočnjaki orlovo podobo v svoje grbe.

Orel je odnesel svoj plen visoko v skalovje in izginal Petru izpred oči. Gamsi v meli so se že davno poskrili. Do kamor je segel lovec daljnogled, ni bilo nobene divjadi in nobenega ptiča

več na spregled. Tudi orla se ne bosta več pokazala, je vedel Peter. Vstal je iz zaklona, se pretregnil in odšel gledat za pečinami. Vencelj mu je bil naročil, naj skuša dobiti nekaj lepih evertov. Prijatelj iz domovine se mu je bil priporočil zanje.

Vrh Triglava so zagnili oblački. Zrak je postal soparičen. Iz zelenih trav se omamno dehteli murke. Ob meliu so kimale velike kresnice. Naokrog je bilo natresenega vse polno drobnega cvetja. Nizkostebelne astre so kar tonile v njem. Najbolj je bil v prepad. Veter mu je vrgel v obraz debele mrzle kaplje in ga dodata dodele predramil. Oprnik, puška in klobuk so kar zleteli nanj. Planil je v drčo. Kakor preganja-

je oprnik, poiskal kruh in skuto ter pričel jesti. Jed je zali s požirkom žganja. Lotila se ga je tožljiva utrujenost. Preveč je bil skrajšal noč in dokaj gora je prehodil to jutro. Legel je v travo, primaknil oprnik in naše je dvigala iz Trente črnjava. Zavedel se je, da bo napak, če bo slonil nanj glavo. Za Triglavom zasplo. Hotel je samo malo počitil. Pa sam ni vedel, kdaj si je zakril oči v klobukom. Zadnje dni je prespal več pod milim nebom kakor pod streho. Še enkrat se je domislil orlov in zadremal.

Prebudil ga je trd grom. Potresla se je bila skala pod njim, odmev pa je zabenil naokrog, kakor bi se podiral gore. Planil je pokonci in se prvi hip ni mogel znati, kje je. Nad Ogradi se je odtrgal blisk. Udarila je streha. Plaz kamenja se je rušil v prepad. Veter mu je vrgel v obraz debele mrzle kaplje in ga dodata dodele predramil. Oprnik, puška in klobuk so kar zleteli nanj. Planil je v drčo. Kakor preganja-

na divjad je bežal med bliški in gromi v najbližje zavetje, proti stanovom na Ovčariji.

Ploha je ponehala. Peter si je za hip oddahnil. Zamikal ga je, da bi vedril pod košatim macesnom, pa mu je kar nekaj reklo, naj nikar. V samotno drevo bi utegnila udariti streha. Do steže je bilo pa le še nekaj korakov.

V oblakih je pričelo šumeti. Peter je vedel, da se bo usula toča. Kar nič več se ni smel obotavljati. Spustil se je v tek po stezi.

(Dalje prihodnjih)

**CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179**

DOMESTIC FEMALE

Good Home needs Responsible WOMAN. General housework. Assist with care of 2 children. Own room. Stay. BRlargate 4-8030

Chicago, Ill.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE

Middleaged Couple need 4 room unfurnished, prefer unheated apartment.

Lakeview district in St. Andrew's parish. Moderate rental.

MULberry 5-0573

BUCKingham 1-7276

3 RESPONSIBLE

Adults need 4-5

rooms unfurnished.

Prefer Stove

heat. N. or N.W.

Moderate rental.

Call Mrs. Hillbrand.

CAPitol 7-8548

3 RESPONSIBLE

Adults, 10 year old boy, need 4-5 room unfurnished apartment.

N. or N.W. Moderate rental.

Michigan 2-2728

REAL ESTATE FOR SALE

FOR SALE

Owner — Widow

wants to sell well established

TAVERN - 2 apartments - Garage - Corner. Good restaurant possibilities. Reasonable. Vicinity

Damen and 36th. Call evenings

or Saturday and Sunday.

LAfayette 3-3190

1 STORY BRICK BUILDING

Elmhurst, Ill. — Approximately

2300 sq. ft. Offices and shop

Suitable for construction business or light manufacturing.

283 Walter St., Elmhurst, Ill.

Tel.: MAnsfield 6-3621

RESPONSIBLE Business Man,

wife, 5 children, need 4 bedroom, 6-7 room unfurnished apartment or house. So. of 67th, east of Dorchester. Husband will maintain and do janitor work.

Moderate rental.

DOrchester 3-9374

NEW OWNER WANTS OUR APARTMENT

Responsible couple, 9 month old baby girl, need 4-5 room unfurnished heated apartment. S. or S.E. Moderate rental.

ABerdeen 4-4596

RESPONSIBLE Business Man,

wife, 3 children, 2 other adults, need 6-7 room unfurnished apartment.

Good location N. or N.W. Moderate rental.

LAkeview 5-1848